

BORÇLAR KANUNU AÇISINDAN TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE ALICIYI KORUYAN GERİ ALMA HAKKI^(*)

Dr. Öğr. Üyesi Gözde ÇAĞLAYAN AYGÜN^(**)

ÖZET

Gelişen ve büyüyen bir ekonomik düzende alıcının satıcı karşısında menfaatinin korunması amacıyla yönelik düzenlemelerden biri Türk Borçlar Kanunu'nun 253 ile 263. maddeleri arasında yer alan taksitle satış sözleşmelerine ilişkin hükümlerdir. Taksitle satış sözleşmeleri yazılı geçerlik şekline tabi tutulmakta, taraflardan birinin sınırlı ehliyetsiz olması durumunda ise en geç sözleşmenin kurulması anında yasal temsilcisinin yazılı rızasının bulunması şartı aranmaktadır. Taraflar arasında kurulan bir sözleşmenin taksitle satış olarak nitelendirilebilmesi için konusunun taşınır eşya olması, malın satış bedelinin ödenmesinden önce alıcıya teslim edilmesi ve satış bedelinin de kısım kısım ödenmesi gerekmektedir.

Taksitle satış sözleşmelerinde sözleşmenin kurulması alıcı ve satıcı yönünden imzaların atılmasıyla gerçekleşmekte ancak sözleşme hüküm ve sonuçlarını alıcı bakımından hemen doğurmamaktadır. Bu hususta karşımıza alıcıya tanınan iradesini geri alma hakkı çıkmaktadır. Bu, alıcıya tek taraflı olarak tanınan, herhangi bir sebep sunmasına gerek olmayan ve sözleşmenin imzalı bir nüshasının alıcıya tesliminden itibaren yedi gün içinde kullanılabilen bir haktır. Alıcı bu hakkını kullanarak sözleşmeyi geçmişe etkili olarak ortadan kaldırebilmektedir. Geri alma hakkını kullanan alıcının cayma parası ödemesi emredici bir hükümlerle yasaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Taksitle Satış Sözleşmesi, Yazılı Şekil, Geri Alma Hakkı, Cayma Parası, Emredici Hüküm.

^(*) DOI: 10.33432/ybuhukuk.1271466- Geliş Tarihi: 27.03.2022 - Kabul Tarihi: 01.06.2023.

^(**) Anadolu Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Eskişehir-Türkiye, E-posta: gozdecaglayanaygun@anadolu.edu.tr; Orcid Id: <https://orcid.org/0000-0001-5099-0178>.

BUYER'S RIGHT OF REVOCATION OF WILL IN INSTALLMENT SALE CONTRACTS UNDER THE TURKISH CODE OF OBLIGATIONS

ABSTRACT

One of the regulations aimed at protecting the interests of the buyer against the seller in a developing and growing economic order is the provisions on installment sales contracts between Articles 253 and 263 of the Turkish Code of Obligations. Installment sale contracts are subject to the written form of validity, and if one of the parties is incapacitated, the written consent of the legal representative is required at the latest at the time of the conclusion of the contract. For a contract to be concluded between the parties to be qualified as a sale in installments, the subject of the contract must be movable property, the goods must be delivered to the buyer before the sale price is paid, and the sale price must be paid in parts.

In installment sales contracts, the establishment of the contract takes place with the signature of the buyer and seller, however, the terms and consequences of the contract do not immediately bear legal consequences for the buyer. In this regard, the buyer has the right to revoke his/her will. This is a right that is granted unilaterally to the buyer, who does not need to provide any reason, and can be exercised within seven days from the delivery of a signed copy of the contract to the buyer. By exercising this right, the buyer can terminate the contract retroactively. A mandatory provision prohibits the buyer who exercises the right of revocation from paying a breakup fee.

Keywords

Installment Sales Contract, Written Form, Right to Revoke, Breakup Fee, Mandatory Provision.

GİRİŞ

Taksitle satış sözleşmesi, kısmi ödemeli satış sözleşmeleri arasında 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 253. maddesi ve devamı hükümlerinde düzenlenmektedir. Buna göre taksitle satış sözleşmesi taşınır mallar ve haklar için söz konusu olabilen ve satış bedelinin ödenmesinden önce malın tesliminin gerçekleştiği bir sözleşme olarak hüküm altına alınmaktadır.¹

Taksitle satış sözleşmesi gerek konusunun sınırlı olması gerekse hüküm ve sonuçlarını doğuracağı an bakımından alıcı ve satıcı için farklı düzenleme getirmesi yönünden önem taşımaktadır. Sözleşmelerin geçerli olarak kurulmasıyla birlikte hüküm ve sonuçlarını da doğurmaya başladığı kabul edilmektedir. Oysa TBK, taksitle satış sözleşmesinde ayrı bir durum yaratarak, alıcı bakımından ona iradesini geri alma hakkı tanımaktadır. Buna göre alıcı, sözleşmenin taraf-larca imzalanmış bir nüshasının kendi eline geçmesinden itibaren yedi gün içinde iradesini geri alma hakkına sahiptir. Dolayısıyla sözleşme alıcı bakımından ancak bu yedi günün sonunda hüküm ve sonuçlarını doğuracaktır. Satıcı bakımından ise sözleşmenin kurulmasıyla birlikte hüküm ve sonuçlar da ortaya çıkmaktadır. Alıcıya tanınan bu geri alma hakkının hukuki niteliği doktrinde tartışmalıdır. Bu hakkın kullanılmasının bazı şartları bulunmaktadır. Kullanıldıktan sonra ise sözleşmenin satıcı açısından nasıl sonuçlar doğuracağı da önemli bir husus olarak ortaya çıkmaktadır.

Taksitle satış sözleşmeleri 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun'da (TKHK) da düzenlenmekle birlikte bu Kanun'da hüküm olmayan hâl hâllerde TBK hükümlerinin uygulama alanı bulacağı kabul edilmektedir. Çalışmamızda her ne kadar genel kanun niteliğinde olsa da taksitle satış sözleşmesine

---

¹ **Eren, Fikret** (2019) Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 7. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, s.242; **Gümüş, Alper** (2019) Borçlar Hukuku Özel Hükümler, 4. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, s.134 vd.; **Aral, Fahrettin/Ayrancı, Hasan** (2018) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları, s.219; **Yavuz, Cevdet** (2019) Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), 16. Baskı, İstanbul, Beta Yayıncılık, s.161; **Zevkililer, Aydın/Gökyayla, Emre** (2018) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 18. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi, s.85; **Aydoğdu, Murat/Kahveci, Nalan** (2019) Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 4. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi, s.295.

ilişkin içerdiği hükümlerin sadece taşınır mallar ve haklar ile sınırlı olması dolayısıyla TKHK karşısında özel hüküm niteliğinde olan TBK hükümleri kapsamında bir inceleme yapılacaktır. Dolayısıyla TBK bakımından alıcıya getirilen geri alma hakkı geniş bir şekilde ele alınacaktır.

I. GERİ ALMA HAKKININ KULLANILMASININ ÖN ŞARTI OLARAK TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN VARLIĞI

A. TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ

Taksitle satış sözleşmesi, TBK m. 253/I'de satıcının, satılan taşınırı alıcıya satış bedelinin ödenmesinden önce teslim etmeyi, alıcının da satış bedelini kısmı kısmı ödemeyi üstlendiği satış olarak tanımlanmaktadır.² Bu tanımdan anlaşılacağı üzere peşin satışlardaki satılan malın teslimi ile satış bedelinin ödenmesinin aynı anda gerçekleşmesi kuralından uzaklaşmaktadır.

TBK m. 84'te düzenlenen alacaklının kısmen ifayı reddetme hakkı taksitle satış sözleşmesi bakımından söz konusu olmamaktadır. Çünkü taksitle satış sözleşmesinde zaten satış bedelinin kısmı kısmı ödenmesi Kanun tarafından getirilen bir zorunluluk olarak kabul edilmektedir.³

Taksitle satış sözleşmesi, satıcının tüm satış bedelinin ödenmesinde önce malı alıcıya teslim ettiği, alıcının satış bedelini birden fazla taksit hâlinde ve belirli dönemlerde ödediği bir sözleşme olarak ifade edilmektedir.⁴

² **Erzurumluoğlu, Erzan** (2018) *Sözleşmeler Hukuku (Özel Borç İlişkileri)*, Ankara, Yetkin Yayınları, s.50; **Ünlütepe, Mustafa** (2011) *Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Taksitle Satım Sözleşmesi*, İstanbul, Legal Yayıncılık, s.6; **Demir, Remzi** (2013) *Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmeleri*, Ankara, Adalet Yayınevi, s.3; **Demir, Remzi** (2016) "Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmelerinde Tek Taraflı Bağlamazlık", *Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C:1, S:2, s.114; **Eren** (2019), s.242; **Zevkililer/Gökyayla**, s.85; **Gümüş**, s.134-135; **Aral/Ayrancı**, s.219; **Yavuz**, s.160; **Aydoğdu/Kahveci**, s.291.

³ **Demir** (2016), s.114.

⁴ **Akipek Öcal, Şebnem/Kara, İlhan** (2021) *Tüketici Hukuku Dersleri*, Ankara, Yetkin Yayınları, s.97; **Aslanova, Kemale** (2012) "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Taksitle Satım Sözleşmelerine Getirdiği Değişiklikler ve Yenilikleri", *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi/Journal of Social Sciences*, C:5, S:2, s.91.

Kanunda kısmi ödemeli satışlar başlığı altında düzenlenen taksitle satış sözleşmesinin hukuki niteliği bakımından doktrinde farklı görüşler ileri sürülmüştür. Bu görüşlerden biri⁵ uyarınca taksitle satış sözleşmesi, ödünç ve satış sözleşmesinin bir araya gelmesiyle oluşan bir karma sözleşmedir. Diğer bir görüşe göre⁶ taksitle satış sözleşmesi kendine özgü bir sözleşme olup hem mülkiyeti devir borcu içermekte hem de mal kredisi sağlamayı amaçlamaktadır. Hâkim görüş uyarınca ise bu sözleşme kısmi ödemeli bir satışın, yani veresiye satışın bir türü olarak kabul edilmektedir.⁷ Kanaatimizce de alıcı satış bedelini henüz ödemediği mal teslim aldığı için bu satış bir kredili satış türü olarak kabul edilmektedir.⁸

B. TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN AYIRT EDİCİ ÖZELLİĞİ

Kanunda taksitle satış sözleşmesinin hem tanımı yapılmış hem de sözleşmede yer alması gereken unsurlar ayrıntılı olarak hüküm altına alınmıştır.⁹ Taksitle satış

⁵ **Ozanoğlu, Hasan Seçkin** (1999) Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, s.69-70; **Hatemi, Hüseyin/Serozan, Rona/Arpacı, Abdülkadir** (1999) Borçlar Hukuku, Özel Bölüm, İstanbul, Filiz Kitabevi, s.38.

⁶ **Deniz Dinar, Bahar** (2019) “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Taksitle Satış Sözleşmesi”, (Yüksek Lisans), Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.17. Detaylı açıklamalar için bkz. **Ozanoğlu**, s.74 ve s.84.

⁷ **Yavuz, Cevdet/ Acar, Faruk/ Özen, Burak** (2014) Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, İstanbul, Beta Yayıncılık, s.272; **Öksüz, Ayşegül** (2016) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s.23-24; **Özdemir, Hayrunnisa/ Korkmaz, Yakup** (2016) Milli Şerh, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, İstanbul, s.390; **Aydın Kiremitçi, Dilan** (2022) “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Bakımından Taksitle Satış Sözleşmesinde Cayma Hakkı”, (Yüksek Lisans), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.7; **Aydoğdu/Kahveci**, s.291; **Gümüüş**, s.135; **Eren** (2019), s.242; **Deniz Dinar**, s.17.

⁸ **Makaracı Başak, Aslı/Öktem Çevik, Seda** (2019) “Kısmi Ödemeli Satışlar”, Öz, Turgut/ Acar, Faruk/Gökyayla, Emre/Develioğlu, H. Murat (Editörler), İstanbul Şerhi Türk Borçlar Kanunu, C:4,5 (Madde 207-392), İstanbul, Vedat Kitapçılık, s.2667; **Yılmaz, Canan** (2012) “6098 Sayılı TBK Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi (TBK m. 253-262)”, Cevdet Yavuz’a Armağan, 2. Bası, İstanbul, Legal Kitabevi, s.450; **Ozanoğlu**, s.80 vd.; **Aydoğdu/Kahveci**, s.291; **Eren** (2019), s.242; **Zevkliler/Gökyayla**, s.85; **Yavuz**, s.161; **Demir** (2016), s.115.

⁹ **Güngör, Hayriye Gonca** (2016) “Borçlar Kanunu- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Borçlar Kanunu Tasarısındaki Taksitli Satışlarla İlgili Düzenlemeler Arasındaki Farklılıklar”, Legal Hukuk Dergisi, C:4, S:39, s.374; **Demir** (2016), s.116.

sözleşmesi alıcının asli ediminin belirli aralıklarla gerçekleşmesi ve sadece taşınır malları konu edinmesi bakımından satış sözleşmesinden ayrılmaktadır.

Taksitle satış sözleşmesinde, sözleşme konusunu taşınırın oluşturması, satış bedelinin kısım kısım ödenmesi ve satılan şeyin alıcıya satış bedelinin ödenmesinden önce teslim edilmesi bu sözleşmenin unsurlarını oluşturmaktadır.¹⁰

1. Satış Konusunun Taşınır Mal Olması

Bu sözleşmenin konusunu, hükümden de anlaşılacağı üzere taşınır mallar ve haklar oluşturmaktadır. Dolayısıyla taşınmaz mallar taksitle satış sözleşmesine konu olamamaktadır. Sözleşmenin tarafları her ne kadar arsa ve kat satışlarında satış bedelinin belirli aralıklarla kısım kısım ödenmesini kararlaştırmış olsalar bile TBK m. 253 hükmü uygulanmayacaktır.¹¹

Sözleşmenin konusunun tespitinde kanımızca TBK'nın taşınır satışını düzenleyen 209. maddesinin ve TMK'nın 762. maddesinin birlikte ele alınarak bir değerlendirmeye varılması daha doğru olacaktır. TBK m. 209 uyarınca, taşınır satışı, TMK uyarınca taşınmaz sayılanlar dışında kalan ve diğer kanunlarda taşınır olarak belirtilen şeylerin satışındır. Keza TMK m. 762'ye göre, taşınır mülkiyetinin konusu, nitelikleri itibarıyla taşınabilen maddi şeyler ile edinmeye elverişli olan ve taşınmaz mülkiyetinin kapsamına girmeyen doğal güçlerdir. Burada asıl sorun teşkil eden tapusuz taşınmazların durumudur. Doktrindeki pek çok yazar¹² ve Yargıtay¹³ tapuya kayıtlı olmayan taşınmazlar bakımından, bunların da taşınır

¹⁰ Yılmaz, s.444; Demir (2013), s.13; Demir (2016), s.116; Eren (2019), s.242; Aydoğdu/Kahveci, s.294 vd.

¹¹ Eren (2019), s.242; Aydoğdu/Kahveci, s.295; Demir (2016), s.117; Yavuz, s.161.

¹² Karahasan, Mustafa Reşit (2002) Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, 1. Cilt, İstanbul, Beta Yayıncılık, s.426; Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin (1980) Borçlar Hukuku, Akdin Muhtelif Nevileri, C. 1, 4. Baskı, İstanbul, Fakülteler Matbaası, s.150; Tandoğan, Haluk (1990) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C:1/1, 6. Bası, İstanbul, s.304, dn.9; Yavuz, s.162; Yavuz/Acar/Özen, s.139.

¹³ Yargıtay vermiş olduğu kararlarda, tapuya kayıtlı olmayan taşınmazların satışının, taşınır hükümlerine tabi olduğunu kabul etmektedir. Bunun için bkz. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, E: 2016/17068, K: 2019/7198, T: 13.06.2019, <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> s.e.t. 23.03.2023; Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, E: 2015/42573, K: 2018/4233, T: 05.04.2018, <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> s.e.t. 23.03.2023.

mallar gibi kabul edilerek taksitle satış sözleşmesi hükümlerinin uygulanabileceğini kabul etmektedir. Ancak doktrinde bu tutum bazı yazarlarca eleştirilmekte ve TBK bakımından böyle bir sonucun kabul edilmesinin taksitle satış sözleşmesinin niteliğine aykırı düştüğü ileri sürülmektedir.¹⁴ Kanaatimizce tapusuz taşınmazlar bakımından, bunların üzerinde kurulan bir mülkiyetin bulunup bulunmaması yönünden bir ayrıma gidilerek bir sonuca varılması daha isabetli olacaktır. Tapuya kayıtlı olmayan bir taşınmazın üzerinde eğer mülkiyet tesis edilmişse, hem TBK m. 209 hem de TMK m. 762 birlikte değerlendirildiğinde, tapusuz taşınmazların taşınır olarak değerlendirilebileceğini kabul etmek gerekir. Böylelikle taksitle satış sözleşmesinin uygulama alanı amacına uygun şekilde genişletilmiş olacaktır. Ancak üzerinde mülkiyet kurulmamış olan bir tapusuz taşınmaz ise taksitle satış sözleşmesinin konusunu oluşturamayacaktır; zira taksitle satış sözleşmesi de mülkiyetin devrini amaçlayan bir sözleşme olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Satılan Malın Alıcıya Satış Bedelinin Ödenmesinden Önce Teslim Edilmesi

Taksitle satış sözleşmesinde satılan mal alıcı henüz satış bedelini ödemedenden önce alıcıya teslim edilmektedir.¹⁵ Bu durum taksitle satış sözleşmesinin kredili bir satış türü olmasının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Unsur olarak aranan satış bedelinin ödenmesinden önce malın teslim edilmesidir, yoksa malın mülkiyetinin devredilmiş olması zorunluluğu bulunmamaktadır.¹⁶ *Gümüş*, tarafların akdettikleri sözleşmede satılan şeyin zilyetliğinin teslim olmaksızın devrini kararlaştırmış olmalarını Kanun'da geçen "tesliminden" ifadesine aykırılık teşkil etmeyeceğini ileri sürmektedir.¹⁷

Taraflar tüm satış bedelinin taksitler hâlinde ödenmesinden sonra satılan taşınırın teslimini kararlaştırmışlarsa artık taksitle satış sözleşmesi değil, başka

---

¹⁴ *Gümüş*, s.135; *Zevkliler/Gökyayla*, s.85-86.

¹⁵ *Gümüş*, s.135; *Eren* (2019), s.243; *Zevkliler/Gökyayla*, s.86; *Aydoğdu/Kahveci*, s.295.

¹⁶ *Aydoğdu/Kahveci*, s.295; *Gümüş*, s.135.

¹⁷ Yazar, satılan taşınır malın hükmen teslim veya zilyetliğin havalesi gibi yollarla devri hâlinde sözleşmenin hukuki niteliğinin değişmeyeceğini, yine taksitle satış sözleşmesi olarak kabul edileceğini ifade etmektedir. Bkz. *Gümüş*, s.135.

bir kısmı ödemeli satış türü olan ön ödemeli taksitle satış sözleşmesi uygulama alanı bulacaktır.¹⁸

3. Satış Bedelinin Kısım Kısım Ödenmesi

Taksitle satıştan söz edebilmek için en az iki taksit ödemesinin taraflarca kararlaştırılması Kanun tarafından zorunlu tutulmakta; taksit sayısının en fazla ne kadar olabileceği hususunda ise bir sınırlama bulunmamaktadır.¹⁹ Ayrıca hem taksit tutarları hem de taksitler arasındaki sürenin birbirine eşit olması zorunluluğundan söz edilmemektedir.²⁰

TBK m. 256/I uyarınca “Alıcı peşin satış bedelinin en az onda birini en geç teslim anında peşin olarak, satış bedelinin geri kalan kısmını da sözleşmenin kurulmasını izleyen üç yıl içinde ödemekle yükümlüdür”. Bu hükümlerle taksitle satış sözleşmesinin en fazla üç yıl için kurulabileceği kabul edilmektedir.²¹

4. Sözleşmenin Şekli ve Ehliyet

Taksitle satış sözleşmesinin geçerli olabilmesi için adi yazılı şekilde yapılması gerekmektedir.²² Yazılı şekilde yapılmayan taksitle satış sözleşmesi geçersiz olacaktır. Ancak bazı yazarlar burada sadece alıcıya geçersizliği ileri sürme hakkı verilmesi, bunun bir sonucu olarak da tek taraflı hükümsüzlüğün söz konusu olması gerektiğini ileri sürmektedir.²³ Bu konuda ileri sürülen bir başka görüş ise

¹⁸ Zevkliler/Gökyayla, s.86; Aydoğdu/Kahveci, s.296; Eren (2019), s.243-244.

¹⁹ Ansay, Tuğrul (1994) Türk Borçlar Kanununa Göre Taksitle Satışlar, Ankara, s.20-21; Ozanoğlu, s.220 vd.; Gümüş, s.136; Aydoğdu/Kahveci, s.294; Tandoğan, s.302; Zevkliler/Gökyayla, s.86.

²⁰ Ansay, s.20-21; Eren (2019), s.242; Tandoğan, s.301; Gümüş, s.136; Ozanoğlu, s.220 vd.

²¹ Gümüş, s.136; Aydoğdu/Kahveci, s.296; Yavuz, s.164; Eren (2019), s.248; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2684; Ozanoğlu, s.220 vd.

²² Hacibekioğlu, Ekin (2013) “6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Taksitle Satış Sözleşmesi”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:10, S:1, s.79; Akdi, Murat (2017) “Taksitle Satış Sözleşmesinde Cayma Hakkı”, (Yüksek Lisans), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.15; Gümüş, s.139; Aral/Ayrancı, s.220; Yavuz, s.164; Eren (2019), s.246; Zevkliler/Gökyayla, s.88; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2668; Erzurumluoğlu, s.50; Özdemir/ Korkmaz, Yakup, s.425.

²³ Bu görüşteki yazarlar hükmün koruma amacından hareket etmekte ve esnek hükümsüzlüğü benimsemektedir. Bkz. Eren, Fikret (2020) Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 25. Baskı, An-

alıcının malı teslim alarak taksitleri ödemeye başlaması durumunda, taraflarca sözleşmenin şekle aykırılık nedeniyle geçersiz olduğunun ileri sürülmesinin hakkın kötüye kullanılması yasağına aykırılık oluşturduğuna ilişkindir.²⁴ Yargıtay da vermiş olduğu bazı kararlarda, şekle aykırı olarak kurulan bir sözleşmeye ilişkin tarafların edimlerini yerine getirmesine rağmen sonradan şekle aykırılığı ileri sürmelerinin hakkın kötüye kullanılması yasağını ihlal ettiğini kabul etmektedir.²⁵

Akdedilecek olan taksitle satış sözleşmesi, satıcının ticari faaliyeti kapsamında ise TBK m. 253/III'le nitelikli yazılı şekil şartına tabi olacaktır.²⁶ Bu unsurlardan birinin eksik olması hâlinde yapılan sözleşme kesin olarak hüküm-

---

kara, Yetkin Yayınları, s.330; **Antalya, Gökhan** (2019) Borçlar Hukuku Genel Hükümler C:V/1,1 Temel Kavramlar, Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s.200; **Aydoğdu/Kahveci**, s.298. *Gümüş* ise geçersizliğin ileri sürülmesinin dürüstlük kuralına aykırı olacağının kabulü için “taksitlerin çok büyük kısmının alıcı tarafından ödenmiş olması” kistasını getirmektedir. Bkz. **Gümüş**, s.140.

²⁴ Bu görüş için bkz. **Develioglu, Hüseyin Murat** (2011) “6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu'nun Taksitle Satım Sözleşmesi ile İlgili Getirdiği Değişiklikler”, Legal Hukuk Dergisi, C:9, S:98, s.532.

²⁵ Yargıtay 8. Hukuk Dairesi, E: 2021/122, K: 2021/4895, T: 09.06.2021, <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> s.e.t. 23.03.2023; Yargıtay 8. Hukuk Dairesi, E:2011/3020, K: 2011/3784, T: 28.06.2011, <<https://karararama.yargitay.gov.tr/>> s.e.t. 23.03.2023.

²⁶ TBK m. 253/III hükmü şu şekildedir: “*Mahn satıcının ticari faaliyeti kapsamında satılması hâlinde, sözleşmede aşağıdaki hususlar belirtilir.*

1. *Tarafların adı ve yerleşim yeri*

2. *Satışın konusu*

3. *Satılanın peşin satış bedeli*

4. *Taksitle ödeme sebebiyle belirtilecek ilave bedel*

5. *Toplam satış bedeli*

6. *Alıcının nakden veya aynen üstlendiği diğer bütün edimler*

7. *Peşinat ve taksitlerin tutarı ile vadesi ve ikiden az olmamak üzere taksit S.sı*

8. *Alıcının yedi gün içinde sözleşme yapılması konusundaki irade açıklamasını geri alma hakkı*

9. *Öngörülmişse, mülkiyetin saklı tutulmasına veya satış bedeli alacağının devrine ilişkin anlaşma kayıtları*

10. *Temerrüt veya vadenin ertelenmesi durumunda, yasal faiz oranının yüzde otuz fazlasını geçmemek üzere ödenecek faiz*

11. *Sözleşmenin kurulduğu yer ve tarih”.*

süzdür. Ancak doktrindeki bazı yazarlar bentler hâlinde sayılan bu unsurların hepsinin sözleşmenin esaslı unsurunu oluşturmadığı gerekçesiyle kesin hükümsüzlük yaptırımını eleştirmektedir.²⁷

Taksitle satış sözleşmesi tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme olduğu için sözleşmenin her iki tarafının da tam ehliyetli olması gerekmektedir. Türk Medeni Kanunu'nun 16. maddesi uyarınca sınırlı ehliyetsizlerin yasal temsilcilerinin rızası ile kendilerini borç altına sokabilecek sözleşmelere taraf olmaları mümkündür. Yasal temsilci tarafından verilecek rıza herhangi bir şekilde bağlı olmadığı gibi sözleşmenin kurulmasından önce de sonra da verilebilmektedir.²⁸ Taksitle satış sözleşmesinde TBK m. 254 ile sınırlı ehliyetsizler bakımından özel bir hüküm getirilerek onların bu sözleşmeyi akdedebilmeleri için yasal temsilcilerinin rızası aranmaktadır. Rızanın aranacağı an, genel hükümlerden farklı olarak, en geç sözleşmenin kurulduğu andır.²⁹ Dolayısıyla icazet şeklinde verilecek rıza yapılan taksitle satış sözleşmesini geçerli hâle getirmemektedir.³⁰ Yasal temsilci tarafından verilecek rızanın geçerli olması için adi yazılı şekilde verilmesi gerekmektedir. Yasal temsilcinin rızasının aranmasına ilişkin düzenleme, eski Kanun'da ve TKHK'da yer almamaktadır.³¹

II. TAKSİTLE SATIŞ SÖZLEŞMELERİNDE ALICIYI KORUYAN GERİ ALMA HAKKI

A. GERİ ALMA HAKKI KAVRAMI VE HUKUKİ NİTELİĞİ

Alıcıya TBK m. 255 uyarınca tanınan geri alma hakkı, ona sözleşmenin kurulması aşamasında korunarak, yeterince düşünmesi için fırsat sunan ve söz-

²⁷ Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2670; Zevkliler/Gökyayla, s.88; Gümüş, s.140.

²⁸ Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan (2022) Türk Özel Hukuku C:II Kişiler Hukuku, 23. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi, s.85; Erdoğan, İhsan/Keskin, A. Dilşad (2019) Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi, s.251; Kayıhan, Şaban (2022) Kişiler Hukuku, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s.46.

²⁹ Gümüş, s.138; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2674; Aral/Ayrancı, s.221; Aydoğdu/Kahveci, s.298; Yavuz, s.164; Eren (2019), s.246.

³⁰ Eren (2019), s.246; Gümüş, s.138; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2674; Aydoğdu/Kahveci, s.298; Zevkliler/Gökyayla, s.89.

³¹ Yavuz, Nihat (2011) 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Getirdiği Değişiklik ve Yenilikler, Genel Hükümler-Özel Hükümler, Ankara, s.368; Akdi, s.37.

leşmesel ilişkiyi koparmayı mümkün kılan bir olanaktır.³² Ancak doktrinde alıcıya tanınan bu hakkın “ahde vefa ilkesini” sınırlandırdığı ve alıcının sorumsuzca davranmasına yol açtığı hususlarına ilişkin eleştiriler getirilmiştir.³³

Geri alma hakkı, irade beyanlarının doğuracağı hukuki sonuçlar bakımından öngörölmüş olan yenilik doğuran bir haktır.³⁴ Böylelikle alıcı sözleşme kurmaya yönelik irade beyanını, kendisine tanınan belirli bir süre içinde geri alarak aslında sözleşmeyle bağlı kalmak istemediğini satıcıya ifade edebilmektedir. Geri alma hakkı, taksitle satış sözleşmelerinde alıcının uzun süreli ödeme yükümü altına girdiği düşünüldüğünde, girdiği işlemin kendi ekonomik durumu üzerindeki finansal etkilerini detaylı olarak irdeleyip düşünme ve ortaya ağır sonuçlar çıkacaksa bunu ortadan kaldırabilme olanağı sunmaktadır.³⁵

Geri alma hakkının kullanılması yenilik doğuran bir hakkın kullanılması olduğundan ortaya çıkan sonuç, özel nitelikteki bir borç ilişkisinin sona ermesi veya bir hukuki işlemin tamamlanamaması şeklindedir.³⁶

Taksitle satış sözleşmesinde alıcıya tanınan geri alma hakkı, alıcı tarafından serbestçe kullanılabilen, herhangi bir sebep ileriye sürmeksizin aradaki hukuki ilişkiyi geçmişe etkili olarak sonlandırabilme özelliği olan yenilik doğurucu bir haktır.³⁷ Buna bağlı olarak alıcının geri alma hakkını kullanmasıyla, satıcının herhangi bir beyanda bulunmasına ve işlem yapmasına gerek olmaksızın, bu hak sonuçlarını doğurmaktadır.

Taksitle satış sözleşmesinde alıcıya tanınan geri alma hakkının hukuki niteliği konusunda doktrinde farklı görüşler ileri sürölmektedir. Bazı yazarlara göre

---

³² **Develioğlu**, s.536; **Demir** (2016), s.120; **Gümüş**, s.150; **Yılmaz**, s.452; **Ünlütepe**, s.139.

³³ Bu konuda detaylı bilgi için bkz. **Akünel, Teoman** (1972) “Mukayeseli Hukukta Taksitle Satım Sözleşmelerinde Alıcıyı Korumaya Yönelen Tedbirler”, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:6, S:9, s.96; **Ozanoğlu**, s.216, dn. 95.

³⁴ **Ünlütepe**, s.145; **Demir** (2016), s.120; **Makaracı Başak/Öktem Çevik**, s.2678; **Ozanoğlu**, s.177; **Deniz Dinar**, s.101; **Sağlam**, s.68; **Özel**, s.171-172.

³⁵ **Yılmaz**, s.443; **Demir** (2016), s.121; **Makaracı Başak/Öktem Çevik**, s.2679.

³⁶ **Demir** (2016), s.121.

³⁷ **Ozanoğlu**, s.177; **Demir** (2016), s.123.

geri alma hakkı, aslında sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğurması için bağlanan olumsuz, geciktirici bir şart niteliğindedir.³⁸ Geri alma hakkının aslında kendine özgü yapısı olan ve geçmişe etkili sonuç doğuran tüketici hukuku temelli bir sözleşmeyi sona erdirmeye hakkı olduğunu ileri süren yazarlar da bulunmaktadır.³⁹ *İnceoğlu*, bu hakkın bir cayma hakkı olduğunu ve cayma hakkının kullanılmasıyla sözleşmenin geriye etkili şekilde çözümlenerek bir tasfiye ilişkisinin ortaya çıktığını ileri sürmektedir.⁴⁰ Bizim de katıldığımız görüş⁴¹ uyarınca taksitle satış sözleşmesinde alıcının geri alma hakkı, bozucu yenilik doğuran bir hak olup alıcı tarafından kendisine tanınan yedi günlük sürede kullanılmak suretiyle aradaki hukuki ilişkiyi ortadan kaldırmaktadır.

Alıcının, geri alma beyanını yedi günlük süre içinde kullanması hâlinde sadece satıcı bakımından hüküm ve sonuçlarını doğurmaya başlamış olan taksitle satış sözleşmesi geçmişe etkili olarak ortadan kalkmaktadır. Bu hakkın kullanılmaması durumunda ise alıcının geri alma hakkı düşeceği için alıcı için taksitle satış sözleşmesinin askıda geçerlilik hâli son bulacaktır.⁴²

B. GERİ ALMA HAKKININ BENZER KURUMLARDAN FARKININ ORTAYA KONULMASI

1. Geri Alma Hakkının Dönme Hakkı ile Karşılaştırılması

Sözleşmeden dönme, ani edimli ve karşılıklı olan bir sözleşme ilişkisinin taraflardan birinin tek taraflı beyanı ile geçmişe etkili olarak⁴³ sona erdirilmesini

³⁸ *Yılmaz*, s.457; *Demir* (2013), s.84; *Develioğlu*, s.536; *Gümüş*, s.150, dn. 599'da yer alan yazarlar.

³⁹ *Gümüş*, s.150, dn. 600'de yer alan eserler; *Demir* (2013), s.84; *Demir* (2016), s.124; *Ünlütepe*, s.145.

⁴⁰ *İnceoğlu, Murat* (1998) Taksitlerle Satımlarda Tüketicinin Korunması, İstanbul, s.26-27.

⁴¹ *Ünlütepe*, s.146; *Serozan*, s.125; *Özel*, s.74; *Buz*, s.89-90; *Ozanoğlu*, s.177; *Deniz Dinar*, s.102.

⁴² *Demir* (2016), s.124; *Demir* (2013), s.84; *Gümüş*, s.151.

⁴³ Klasik dönme görüşünde olan yazarlar bu sonucu savunurken, "yeni dönme görüşü"nü savunan yazarlara göre sözleşmeden dönmenin geçmişe etkili bir sonucu bulunmamakta, aksine taraflar arasındaki ilişki bir tasfiye ilişkisine dönüşmektedir. Bu hususta bkz. *Serozan, Rona* (2007) Sözleşmeden Dönme, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık, s.73 vd. ile 130 vd.; *Eren* (2020), s.1397-1398.

ifade etmektedir.⁴⁴ Dönme hakkının kullanılabilmesi için ihbar, ihtar veya fesih süresi gibi bazı ön şartların varlığı aranabilmekte iken geri alma hakkının kullanımını bakımından alıcı herhangi bir kayıt ve koşula bağlı tutulmamaktadır.⁴⁵

Geri alma hakkı sözleşmenin taraflarından sadece alıcı lehine tanınmışken sözleşmeden dönmeye sözleşmenin her iki tarafı da başvurabilmektedir.⁴⁶

Sözleşmeden dönme hakkı, karşılıklı borç yükleyen sözleşmelerde her iki tarafın menfaatlerini dengeleme ve aralarındaki sözleşmesel bağı muhafaza ederek tarafları beklenmedik şekilde ortaya çıkan ifa engellerinden koruma işlevine sahiptir.⁴⁷ Oysa geri alma hakkı, *Serozan*'ın da belirttiği üzere, sözleşmenin özel olarak korunan tarafına Kanun uyarınca sunulan bir "ilişkiyi koparma ayrıcalığı"dır.⁴⁸

Dönme hakkı, ilke olarak ancak belirli ifa engellerinin ortaya çıkması hâlinde kullanılabilen bir haktır.⁴⁹ Hatta taksitle satış sözleşmesinde alıcının temerrüdü hâlinde satıcıya tanınan sözleşmeden dönme hakkı için satıcının bu hakkını sözleşmede açıkça saklı tutmuş ve alıcıya bu hakkı kullanmadan önce on beş günlük süre vermiş olması aranmaktadır.⁵⁰

2. Geri Alma Hakkının Fesih Hakkı ile Karşılaştırılması

Fesih ise sürekli bir sözleşme ilişkisini ileriye etkili olarak ortadan kaldırmaktadır.⁵¹ Fesih hakkı yenilik doğuran bir haktır; geri alma hakkı ise bu iki yenilik doğuran hakkı tamamlar nitelikte olan bir yenilik doğurucu hak olarak

---

⁴⁴ Oğuzman/Öz, s.452; Eren (2020), s.1396; Sağlam, s.70; Deniz Dinar, s.106; Demir (2016), s.121; Serozan, s.117-118; Ünlütepe, s.145.

⁴⁵ Demir (2016), s.121; Ünlütepe, s.145; Serozan, s.125; Özel, s.110; Deniz Dinar, s.106.

⁴⁶ Serozan, s.125; Özel, s.110; Ünlütepe, s.145; Demir (2016), s.121; Deniz Dinar, s.107; Sağlam, s.70.

⁴⁷ Serozan, s.125, 599; Deniz Dinar, s.107; Demir (2016), s.122.

⁴⁸ Serozan, s.123.

⁴⁹ Buz, Vedat (1998) Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Ankara, Yetkin Yayınları, s.91; Serozan, s.123; Demir (2016), s.122.

⁵⁰ Yılmaz, s.464; Demir (2016), s.123; Demir (2013), s.115.

⁵¹ Oğuzman/Öz, s.452; Eren (2020), s.1396; Tandoğan, s.1158; Demir (2016), s.122; Deniz Dinar, s.106; Serozan, s.125; Özel, s.111.

vücut bulmaktadır.⁵² Bu hakkın niteliği de bozucu niteliktedir.⁵³ Geri alma hakkı fesih hakkından farklı olarak, geçmişe etkili olarak sonuç doğurur.

Geri alma hakkı ile fesih hakkı arasında tarafların iade yükümlülükleri bakımından da fark bulunmaktadır. Geri alma hakkının kullanılmasının sonucunda edimlerin iadesi sebepsiz zenginleşme hükümlerine dayanırken; fesih hakkının kullanılması ise sözleşmesel iade borcunu ortaya çıkarmaktadır.⁵⁴

3. Geri Alma Hakkının Cayma Hakkı ile Karşılaştırılması

Geri alma hakkı ile cayma hakkının da karşılaştırılması önem taşımaktadır. TBK Tasarısı'nın ilk hâlinde geri alma hakkı yerine "cayma hakkı" ifadesi kullanılmış iken bu ifade sonrasında değiştirilerek mevcut hâlini almıştır.⁵⁵ *Serozan*, cayma hakkını "borçlanma işlemine münhasır dolaylı etkileri bulunan dönme hakkının, geniş anlamda tasarruf işlemine dolaysız bir güçle etkili kılınmış türü" olarak tanımlamaktadır.⁵⁶ Dolayısıyla cayma hakkı bozucu yenilik doğuran bir haktır.⁵⁷ Bu tasarruf etkisi nedeniyle de geri alma hakkından ayrıldığı kabul edilmektedir.⁵⁸

4. Geri Alma Hakkı ile İptal Hakkının Karşılaştırılması

Geri alma hakkının iptal hakkı ile de farkları bulunmaktadır. İptal, tek taraflı varması gerekli irade beyanıyla kullanılan ve kanun hükümlerinden kaynaklanan bir yenilik doğuran haktır.⁵⁹ İptal hem sözleşmeler hem de hukuki

⁵² *Serozan*, s.123; *Demir* (2016), s.122; *Deniz Dinar*, s.106; *Ozanoğlu*, s.177; *Ünlütepe*, s.146.

⁵³ *Serozan*, s.131; *Özel*, s.111.

⁵⁴ *Özel*, s.113; *Serozan*, s.125; *Ünlütepe*, s.145.

⁵⁵ *Ozanoğlu*, s.217; *Ünlütepe*, s.144; *Demir* (2016), s.121.

⁵⁶ *Serozan*, s.137.

⁵⁷ *İmadoğlu Aksu, Banu* (2019) "Tüketici Hukuku Mevzuatı Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmeleri", (Yüksek Lisans), Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.26; *Kibar, Ahmet Fevzi* (2018) "Cayma Hakkının Hukuki Niteliği ve Sözleşme Türlerine Göre Değerlendirilmesi", *Legal Hukuk Dergisi*, C:16, S:16, s.2832; *Demir* (2016), s.121; *Ünlütepe*, s.144; *Akipek Öcal/Kara*, s.104.

⁵⁸ *Demir* (2016), s.121.

⁵⁹ *Özel*, s.113.

işlemlerde karşımıza çıkmaktadır, bu bakımdan uygulama alanı geniştir.⁶⁰ İptal hakkının kullanılmasının sonucunda ya baştan itibaren geçersiz olan hukuki bir işlemin bu geçersizliği kesinleştirilir yahut baştan geçerli olan bir işlem sonradan geçmişe etkili olarak geçersizleştirilir.⁶¹ İptal hakkının kullanılmasını gerektiren irade bozuklukları ve aşırı yararlanma hallerinin gerçekleşmesi durumunda, işlemin iptal edilene kadarki sürede akıbetinin ne olacağı hususu doktrinde tartışmalıdır.⁶²

Geri alma ve iptal hakkının her ikisi de sözleşmenin kuruluş aşamasıyla ilgili olsa da, geri alma hakkının söz konusu olduğu durumlarda sözleşmenin kuruluş aşamasında herhangi bir aksaklık bulunmamakta; oysa iptal hakkına konu olan hukuki işlemin daha başlangıç aşamasında bir aksaklığından söz edilmektedir.⁶³ İptal hakkı ve geri alma hakkının kullanılması hak düşürücü süreye tabidir, ki bu durum yenilik doğuran hak olmalarından kaynaklanmaktadır. Ayrıca her iki hakkın kullanılması için karşı tarafa bu konuda ihtar veya ihbar edilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.⁶⁴

C. GERİ ALMA HAKKININ KULLANILMASI, ŞEKLİ VE SÜRESİ

1. Genel Olarak

Sözleşme TBK m. 1 uyarınca tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade açıklamalarıyla kurulmaktadır. Geçerli olarak kurulan bir sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğuracağı an, sözleşmenin hazırlar arasında yapılıp yapılmamasına göre farklılık taşımaktadır. Hazırlar arasında gerçekleştirilen bir sözleşme varsa hüküm ve sonuçlar kabul iradesinin açıklanmasıyla doğmakta, yani sözleşmenin kurulması ile hüküm ve sonuçlarını doğurması aynı anda meydana

---

⁶⁰ Akdi, s.52; Özel, s.113.

⁶¹ Özel, s.113; Serozan, s.151.

⁶² Bu yönde üç farklı görüş bulunmaktadır. Detaylı bilgi için bkz. Küçükaydın, Emine Aslı (2018) Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, Ankara, On İki Levha Yayıncılık, s.48 vd.; Özel, s.113.

⁶³ Özel, s.115; Küçükaydın, s.50; Serozan, s.146.

⁶⁴ Özel, s.115.

gelmektedir.⁶⁵ Hazır olmayanlar arasında sözleşme kabul beyanının öneri sahibine ulaşması ile kurulmakta ancak hüküm ve sonuçlarını kabul beyanının karşı tarafa gönderildiği anda geçmişe etkili olarak doğurmaktadır.⁶⁶

Taksitle satış sözleşmesinin hüküm ve sonuçları TBK m. 255'te düzenlenmektedir.⁶⁷

“Taksitle satış sözleşmesi, alıcı bakımından, taraflarca imzalanmış sözleşmenin bir nüshasının eline geçmesinden yedi gün sonra hüküm ve sonuçlarını doğurur. Alıcı, bu süre içinde irade açıklamasını geri aldığı satıcıya yazılı olarak bildirebilir. Bu haktan önceden feragat edilemez. Geri alma bildiriminin süresinin son gününde postaya verilmiş olması, sonuç doğurması için yeterlidir.

Satıcı geri alma süresi içinde malı alıcıya devretmişse alıcı, malı ancak olağan bir gözden geçirmenin gerektirdiği ölçüde kullanabilir; aksi takdirde sözleşme hüküm ve sonuç doğurmuş olur.

Alıcının geri alma hakkını kullanması halinde, kendisinden cayma parası beklenemez.”

Taksitle satış sözleşmesi, tarafların karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarının yazılı şekle uygun olarak imzalamalarıyla kurulmaktadır. TBK m. 255/I uyarınca sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğuracağı an, alıcı ve satıcı yönünden farklı şekilde düzenlenmektedir. Alıcı yönünden taksitle satış sözleşmesinin hüküm ve sonuçlarını doğuracağı an, sözleşmenin imzalı bir nüshasının kendisine verilmesinden⁶⁸ yedi gün sonrası olarak belirlenmiştir.⁶⁹ Satıcı bakımından ise

⁶⁵ Eren (2020), s.297.

⁶⁶ Eren (2020), s.297; Sağlam, s.67.

⁶⁷ Bu hüküm, eski Kanun'da karşılığı olmayan bir düzenlemedir. Detaylı bilgi için bkz. Demir (2013), s.18; Güngör, s.737; Demir (2016), s.119.

⁶⁸ Alıcıya verilecek sözleşme nüshasının ıslak imzalı belge olması gerekmektedir. Bu belgenin alıcıya verildiğini ispat edecek olan taraf, satıcıdır. Detaylı bilgi için bkz. Zevkliler, Aydın/Aydoğdu, Murat (2004) Tüketicinin Korunması Hukuku, 3. Basım, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s.177; Demir (2016), s.120.

sözleşmenin kurulmasıyla, diğer bir ifadeyle sözleşmenin taraflarca imzalanmasıyla birlikte taksitle satış sözleşmesi hüküm ve sonuçlarını doğurmaktadır.⁷⁰

Sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğurması bakımından değinilmesi gereken bir husus da hasar ve yararın geçişidir. Taksitle satış sözleşmesinde hasar ve yararın geçişinde TBK m. 208 hükmü uygulanmaktadır. TBK m. 208/I uyarınca “*Kanundan, durumun gereğinden veya sözleşmede öngörülen özel koşullardan doğan ayrık hâller dışında, satılanın yarar ve hasarı; taşınır satışlarında zilyetliğin devri, taşınmaz satışlarında ise tescil anına kadar satıcıya aittir*”. Taksitle satış sözleşmesinde, bu hüküm gereğince, satış konusu mal geri alma süresi bitmeden önce satıcı tarafından alıcıya teslim edilmemişse geri alma süresi içinde meydana gelen hasar ve yarar satıcının üzerinde olacaktır.⁷¹ Belirtmek gerekir ki satıcının geri alma süresi dolmadan satıcının alıcıya malı teslim etmesi yükümlülüğü bulunmadığından, geri alma süresi içinde mal alıcıya teslim edilmiş olsa dahi hasar ve yarar yine satıcıya ait olmalıdır.⁷²

2. Geri Alma Hakkının Kullanılabileceği Süre

TBK m. 255/I uyarınca satıcı tarafından alıcıya imzalanmış sözleşmenin bir nüshasının verilmesi gerekmektedir. Alıcı açısından sözleşme hüküm ve sonuçlarını, sözleşme nüshasının kendi eline geçmesinin üzerinden yedi gün geçtikten sonra doğurmaya başlayacaktır.⁷³ Alıcı kendisine tanınan bu geri alma süresi içinde sözleşmenin kendi için avantaj ve dezavantajlarını gözden geçirerek değerlendirme fırsatına sahip olmaktadır. Alıcı herhangi bir sebep sunmaksızın satıcıya sözleşme kurmaya yönelik iradesini geri aldığı bildirme hakkına sahiptir.⁷⁴

⁶⁹ Sağlam, s.67; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2678; Gümü, s.150; Demir (2016), s.119; Deniz Dinar, s.101; Ünlütepe, s.143.

⁷⁰ Deniz Dinar, s.101; Sağlam, s.67; Demir (2016), s.119.

⁷¹ Ünlütepe, s.143; Sağlam, s.68.

⁷² Aynı doğrultuda bkz. Özel, Çağlar (1998) Mukayeseli Hukuk Işığında Tüketiciyi Koruyan Geri Alma Hakkı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, s.171-172; Sağlam, s.68.

⁷³ Ünlütepe, s.147; Demir (2016), s.125; Deniz Dinar, s.102; Sağlam, s.71.

⁷⁴ Uygur, Turgut (2012) 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Cilt: 2, Ankara, Seçkin Yayıncılık, s.1574; Demir (2016), s.125; Ünlütepe (TBK) s.139 ve 149; Demir (2013), s.84.

Alıcıya TBK tarafından tanınan bu geri alma hakkı için öngörülen yedi günlük süre, taraflarca imzalanmış sözleşmenin bir nüshasının alıcının eline geçmesiyle başlamaktadır.⁷⁵ Fotokopi ıslak imzaları içermediği için nüsha sayılamayacağından, sözleşmenin fotokopisinin alıcıya verilmiş olması hâlinde yedi günlük süre başlamayacaktır.⁷⁶ Kanun'un 255. maddesi uyarınca geri alma bildirimini yedi günlük sürenin sonunda postaya verilmiş olsa da geçerli kabul edilmektedir, dolayısıyla bildirim satıcıya ulaşmış olması gerekli değildir. Böylelikle alıcının bildirimini satıcıya geç ulaşması riski satıcıya yüklenmektedir.⁷⁷ Alıcıya tanınan yedi günlük süre tarafların anlaşmasıyla kısıtlanmasa da uzatılması bakımından bir engel bulunmamaktadır.⁷⁸ TBK m. 255 hükmüyle getirilen bu yedi günlük süre, hak düşürücüdür.⁷⁹

3. Geri Alma Hakkından Önceden Feragat Edilememesi

Geri alma hakkından alıcının önceden feragat edemeyeceği hüküm altına alınmış; bu husus madde gerekçesinde⁸⁰ de açıkça belirtilerek, önceden feragat söz konusu olduğundan, bunun kesin hükümsüz olacağı ifade edilmiştir. Bu ifadeden hareketle geri alma hakkından feragatin hiçbir şekilde mümkün olup olmadığı hususu tartışmalıdır. Peki alıcı hiçbir şekilde bu hakkını kullanmaktan feragat edemeyecek midir? İlgili hükümde bu soruya açıklık getirilmemiştir. Bizim de katıldığımız görüş uyarınca alıcının geri alma süresi içinde de bu hak-

⁷⁵ Dolayısıyla sadece tek tarafın imzaladığı bir nüshanın verilmiş olması yeterli olmamaktadır. Bkz. **Sağlam**, s.71; **Demir** (2016), s.125.

⁷⁶ **Ünlütepe**, s.142; **Sağlam**, s.71.

⁷⁷ **Zevkliler/Gökyayla**, s.94; **Deniz Dinar**, s.103; **Demir** (2016), s.125; **Makaracı Başak/Öktem Çevik**, s.2680; **Gümüş**, s.151; **Yılmaz**, s.460; **Ünlütepe**, s.148.

⁷⁸ **Gümüş**, s.152; **Demir** (2016), s.125; **Sağlam**, s.71.

⁷⁹ **Ünlütepe**, s.148; **Makaracı Başak/Öktem Çevik**, s.2680.

⁸⁰ İlgili bölüm şu şekildedir: “Alıcının korunması amacıyla, onun geri alma hakkından önceden feragat edemeyeceği kabul edilmiştir. Böyle bir feragat, Tasarımın 27 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca kesin hükümsüzlük yaptırımına bağlı olacaktır. Yine aynı fıkra uyarınca, Alıcı, bu süre içinde irade açıklamasını geri aldığı satıcıya yazılı olarak bildirebilir. Bu haktan önceden feragat edilemez”. Gerekçe için bkz. <<https://www5.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem23/yil01/ss321.pdf>> s.e.t. 23.03.2023.

kından feragat edebilmesi mümkündür.⁸¹ Bu görüşün ileri sürülmesinde esas olan nokta, TBK m. 255 ile alıcıya, satıcının etkisinde kalmaksızın özgür ve sağlıklı bir şekilde sözleşmeyi değerlendirebilme süresinin tanınmış olmasıdır. Dolayısıyla alıcı bu düşünme süresi içinde ekonomik koşullarını da değerlendirerek bir mali yük altına girip girmemeye karar vermektedir. Dolayısıyla geri alma hakkına sahip olan alıcı aslında bu düşünme süresi içinde sözleşmenin getireceği yükten kurtulma fırsatını da elde etmektedir. Bazı yazarlara göre ancak sözleşme kurulduktan sonra alıcının geri alma hakkından feragat edebilmesi söz konusu olabilecektir.⁸² Kanımızca bu görüş kanunun getirdiği amaç ile çok bağdaşır nitelikte değildir.

4. Geri Alma Bildiriminin Şekli

Alıcıya tanınan geri alma hakkının kullanılması bakımından TBK m. 255 yazılı şekil şartı getirmektedir. Yazılı şekil şartı bir geçerlik şartıdır.⁸³ Alıcı tarafından süresi içinde kullanılmayan veya yazılı şekle uyulmadan yapılan geri alma bildirimini, geri alma hakkını artık ortadan kaldırmaktadır. Bunun sonucunda taksitle satış sözleşmesi alıcı bakımından da hüküm ve sonuçlarını doğurmaya başlar. Ancak belirtmek gerekir ki geri alma süresi içinde alıcı geri alma beyanını yazılı olarak kullanırsa elbette sözleşme geçmişe etkili olarak ortadan kalkmaktadır.⁸⁴ Eğer satıcı şekle uyulmadan yapılan geri alma bildirimine itiraz etmeden kabul etmiş ve sonrasında bu beyanın şekle aykırı olduğunu ileri sürmüştü bu durum, hakkın kötüye kullanılması olarak kabul edilmeli ve alıcının menfaati korunmalıdır.⁸⁵

Geri alma hakkının kullanılıp kullanılmadığının ispatı alıcı üzerindedir. Alıcı geri alma hakkını, Kanun'daki yazılı olarak yapılma gerekliliğinden yola

---

⁸¹ **Yılmaz**, s.455; **Develioğlu**, s.536.

⁸² **Ünlütepe, Mustafa** (2014) "6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi", Ankara Barosu Dergisi, S:2, s.349 (Tüketici); **Demir** (2016), s.126; **Deniz Dinar**, s.103.

⁸³ **Demir** (2016), s.126; **Demir** (2013), s.85; **Ünlütepe**, s.147; **Makaracı Başak/Öktem Çevik**, s.2680; **Gümüş**, s.152; **Yılmaz**, s.458; **Sağlam**, s.72; **Deniz Dinar**, s.103; **Uygur**, s.1574.

⁸⁴ **Güngör**, s.737; **Demir** (2016), s.127.

⁸⁵ **Demir** (2016), s.127; **Demir** (2013), s.116.

çıkarak, noter aracılığıyla ya da iadeli taahhütlü mektupla kullanması hâlinde ispat bakımından sorun yaşanmayacaktır.⁸⁶

5. Alıcının Geri Alma Hakkını Kullanacağı Süre İçinde Malı Olağan Gözden Geçirme Ölçüsünde Kullanabilme Hakkı

Türk Borçlar Kanununun 255. maddenin ikinci fıkrasında satıcının malı alıcıya geri alma süresi içinde devretmesi hâline ilişkin özel bir düzenleme getirmektedir. Buna göre alıcı geri alma süresi içinde kendisine devredilen sözleşme konusu malı ancak olağan bir gözden geçirmenin gerektirdiği ölçüde kullanabilmektedir. Bu ölçüyü aşan bir kullanım olduğunda ise, her ne kadar geri alma süresi içinde de olsa, sözleşmenin alıcı bakımından da hüküm ve sonuçlarını doğurması söz konusu olmaktadır.⁸⁷ Alıcının malı olağan ölçüyü aşan bir şekilde kullandığını ise satıcı ispat etmek zorundadır.⁸⁸

Buradaki olağan gözden geçirme ölçüsü, taşınır satışını düzenleyen TBK m. 223 hükmü esas alınarak tespit edilmektedir. Buna göre olağan gözden geçirme ölçüsü, sözleşme konusu malın, satış sözleşmelerinde malda ortaya çıkabilecek açık ayıplar bakımından alıcıya getirilen muayene külfeti için aranan ölçüdür.⁸⁹ Dolayısıyla TBK m. 223'te vurgulanan "işlerin olağan akışına göre imkân bulunur bulunmaz" kriteri uygulanmaktadır.

III. GERİ ALMA HAKKININ KULLANILMASININ SONUÇLARI

Alıcı tarafından geri alma hakkının kullanılmasına kadar taksitle satış sözleşmesi askıdadır.⁹⁰ Alıcının kendisine tanınan yedi günlük sürede geri alma hakkını kullanmasının ilk hukuki sonucu aslında sözleşmeden dönme hakkının

⁸⁶ Ünlütepe, s.147; Sağlam, s.72.

⁸⁷ Gümüş, s.151; Demir (2016), s.129; Sağlam, s.72; Ünlütepe, s.149; Deniz Dinar, s.104; Uygur, s.1574.

⁸⁸ Demir (2016), s.129; Deniz Dinar, s.104. Yılmaz'a göre satıcı alıcıya olağan kullanımın ötesinde bir kullanıma izin vermişse, satıcının bu yöndeki rızasının varlığı dolayısıyla, alıcının geri alma hakkını kullanabilmesi mümkündür. Bkz. Yılmaz, s.460.

⁸⁹ Serozan, s.202; Aslanova, s.93; Demir (2013), s.85.

⁹⁰ İnceoğlu, s.26-27; Sağlam, s.73; Ünlütepe, s.149.

kullanılmasının sonucuyla benzer nitelik taşır ve ifa edilmemiş edimler sona erer, ifa edilmiş edimlerin ise iadesi borcu doğar. Bu bakımdan geri alma hakkı gerek alıcı gerekse satıcı bakımından bozucu yenilik doğurucu bir sonuç ortaya çıkarır.⁹¹ Alıcı bakımından söz konusu olan askı halinin devam ettiği durumlarda sözleşme kesin hüküm doğurmadığı için bu aşamada herhangi bir talep hakkından bahsedilemeyecektir. Doğal olarak ifa etmemeden kaynaklanan bir zararın giderilmesi hususu da gündeme gelmeyecektir.

Taksitle satış sözleşmesinde alıcının geri alma beyanında bulunmasının sonuçları ana hatlarıyla sadece TBK m. 255/III'te düzenlenmiş; ancak aradaki tasfiye ilişkisinin ne şekilde gerçekleşeceği hüküm altına alınmamıştır. Tarafların tasfiyeden doğan yükümlülüklerinin karşılıklı olarak gerçekleştirileceğini genel hükümler çerçevesinde söylemek mümkündür.⁹² Alıcının geri alma hakkını kullanmasıyla askıda olan sözleşme geçmişe etkili olarak ortadan kalkar ve satıcı da sözleşme ile bağlı olmaktan kurtulur.⁹³ Geri alma hakkının geriye etkili olması dolayısıyla tarafların sözleşme öncesindeki mevcut durumlarının yeniden tesisi, başka bir ifadeyle ifa edilmiş olan edimlerin de karşılıklı olarak iadesi gerekir. Geri alma hakkının kullanılmasıyla ortaya çıkan iade yükümlülüğü sebepsiz zenginleşme hükümleri uyarınca gerçekleşmektedir.⁹⁴ Tarafların edimlerinin para olarak belirlendiği hallerde takas hükümlerinin de uygulanabileceği kabul edilmektedir.⁹⁵

TBK m. 255/III ile alıcının geri alma hakkını kullanması hâlinde kendisinden cayma parası istenemeyeceği hüküm altına alınmaktadır. Bu hüküm doğrultusunda alıcıdan geri alma hakkını kullandığı için cezai şart ödemesi beklenebilir; hatta sözleşmeye alıcıya ekonomik açıdan yük getirecek hükümler koyulması da yasaktır.⁹⁶ Madde gerekçesinde sözleşmenin kurulmasına yönelik irade

---

⁹¹ **Ayan, Serkan** (2021) “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Alıcının Sözleşmeden Keyfi Dönme Hakkı”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:18, S:2, s.478.

⁹² **Özel**, s.104.

⁹³ **Demir** (2016), s.131; **Sağlam**, s.74; **Yılmaz**, s.458; **Demir** (2013), s.86.

⁹⁴ **Serozan**, s.125; **Özel**, s.11; **Ünlütepe**, s.150; **Sağlam**, s.74.

⁹⁵ **Özel**, s.104; **Sağlam**, s.74.

⁹⁶ **Yılmaz**, s.455; **Demir** (2013), s.86; **Demir** (2016), s.131.

açıklamasının herhangi bir tazminat yükümlülüğüne yol açmaksızın alıcı tarafından geri alınabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca satış konusu malın olağan gözden geçirilmesinin gerektirdiği yararlanma dolayısıyla alıcıdan giderim bedeli talep edilmesinin de kesin hükümsüz olduğu kabul edilmektedir.⁹⁷ O hâlde alıcıya tanınan geri alma hakkının kullanımını alıcı aleyhine mali yüklerle sınırlandıran taksitle satış sözleşme hükümleri kesin hükümsüzdür.⁹⁸

SONUÇ

Taksitle satış sözleşmeleri, gelişen ve rekabetin giderek arttığı piyasa düzeyinde alıcı ve satıcı arasındaki menfaat dengesinin sağlıklı kurulması bakımından önem taşımaktadır. Alıcı daha sözleşmenin kurulması aşamasında kendisinden daha güçlü durumda olan satıcıya karşı korunmakta, bu doğrultuda alıcıya pek çok olanak sunulmaktadır. Bu olanaklardan biri de alıcının sözleşme kurulmasına yönelik irade beyanını geri alma hakkıdır. Bu hak koşulsuz ve herhangi bir sebep göstermeye gerek olmaksızın alıcı tarafından kullanılabilen yenilik doğuran bir haktır.

Taksitle satış sözleşmesi Türk Borçlar Kanunu'nun 253 ve devamı maddelerinde düzenlenmektedir. Bu sözleşme, her ne kadar taraflarca imzalanmasıyla kurulmuş olsa da, sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğurması bakımından özel bir düzenleme mevcuttur. Satıcı için sözleşme kurulduğu anda hüküm ve sonuçlarını doğurmakta iken alıcıya kendisine verilen yasal süre içinde iradesini geri alma hakkı tanınarak sözleşmenin hüküm ve sonuçlarını doğurması alıcı açısından ertelenmektedir. Alıcının geri alma hakkı, sözleşmenin bir nüshasının kendine verilmesinden itibaren başlamaktadır. Satıcı ise bu süreçte tek taraflı olarak sözleşmeyle bağlıdır. Geri alma süresi içinde satıcı, zorunlu olmamakla birlikte, malı alıcıya devretmişse alıcı malı ancak olağan bir gözden geçirmenin gerektirdiği ölçüde kullanabilir. Olağan ölçüyü aşan bir kullanım gerçekleşmişse, her ne kadar geri alma süresi içinde olsa da alıcı yönünden de artık sözleşme hüküm ve sonuçlarını doğurmaya başlamış olur.

⁹⁷ Gümüş, s.151.

⁹⁸ Demir (2016), s.131; Ünlütepe, s.150; Makaracı Başak/Öktem Çevik, s.2680.

Taksitle satış sözleşmesinde alıcıya tanınan geri alma hakkı, bozucu yenilik doğuran hak niteliğindedir. Dolayısıyla da alıcının bu hakkı kullanmasıyla onun sözleşmenin kurulmasına yönelik irade beyanının hukuki sonuç doğurmasının önüne geçmektedir.

Alıcı geri alma hakkını sözleşmenin imzalı bir nüshasının eline geçmesinden itibaren yedi gün içinde kullanır. Kendisine tanınan geri alma hakkını bu süreye uyarak herhangi bir sebep göstermeksizin serbestçe satıcıya karşı ileri sürebilmektedir. Geri almaya ilişkin bildirim yazılı olarak yapılması gerekir; bu bir geçerlilik şartıdır. Geri alma hakkının yazılı olarak kullanılmasına ilişkin hüküm emredici niteliktedir, bu sebeple tarafların aksini kararlaştırmaları hâlinde geri almaya ilişkin alıcı tarafından yapılan işlem kesin hükümsüz olur.

Alıcı hem süresi içinde hem de yazılı olarak geri alma iradesini ortaya koymalıdır; aksi hâlde geri alma hakkı sona erecektir. Ancak alıcı yedi günlük süre içinde geçerli şekilde uyarak geri alma hakkını kullanırsa taksitle satış sözleşmesi geçmişe etkili olarak sona erer. Ayrıca Kanun tarafından alıcıya tanınan yedi günlük geri alma süresinin tarafların iradeleriyle kısaltılamayacağı kabul edilmektedir. Öyle ki TBK m. 255 uyarınca, alıcı geri alma bildirimini sürenin son günü postaya vermiş olsa bile, satıcıya geç ulaşım ulaşmadığı dikkate alınmaksızın, sonuç doğuracağı hüküm altına alınmıştır.

Alıcının geri alma hakkından önceden feragat edemeyeceği, aksi hâlde yapılan feragatin kesin hükümsüz olacağı düzenlenmektedir. Ancak kanaatimizce sözleşme kurulduktan sonra alıcının bu haktan feragat etmesi mümkündür.

Alıcı geri alma hakkını kullanması dolayısıyla satıcıya cayma parası ödemecektir. Bu emredici bir düzenlemedir. Her ne kadar Kanun ilgili hükümde sadece cayma parasından söz etmiş olsa da alıcıyı bu hakkı kullanması dolayısıyla mali anlamda bir yük altına sokacak sözleşme hükümlerinin de batıl olacağını söylemek mümkündür.

KAYNAKÇA

- Akdi, Murat** (2017) “Taksitle Satış Sözleşmesinde Cayma Hakkı”, (Yüksek Lisans), Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akipek Öcal, Şebnem/Kara, İlhan** (2021) Tüketici Hukuku Dersleri, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Akünel, Teoman** (1972) “Mukayeseli Hukukta Taksitle Satım Sözleşmelerinde Alıcıyı Korumaya Yönelen Tedbirler”, İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, C:6, S:9, s.69-106.
- Ansay, Tuğrul** (1994) Türk Borçlar Kanununa Göre Taksitle Satışlar, Ankara.
- Antalya, Gökhan** (2019) Borçlar Hukuku Genel Hükümler C:V/1,1 Temel Kavramlar, Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Aral, Fahrettin/Ayrancı, Hasan** (2018) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 11. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Aslanova, Kemale** (2012) “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun Taksitle Satım Sözleşmelerine Getirdiği Değişiklikler ve Yenilikleri”, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C:5, S:2, s.88-102.
- Ayan, Serkan** (2021) “Ön Ödemeli Konut Satış Sözleşmesinde Alıcının Sözleşmeden Keyfi Dönme Hakkı”, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:18, S:2, s.467-498.
- Aydın Kiremitçi, Dilan** (2022) “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Bakımından Taksitle Satış Sözleşmesinde Cayma Hakkı”, (Yüksek Lisans), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydoğdu, Murat/Kahveci, Nalan** (2019) Türk Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 4. Baskı, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Buz, Vedat** (1998) Borçlunun Temerrüdünde Sözleşmeden Dönme, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Demir, Remzi** (2013) Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmeleri, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Demir, Remzi** (2016) “Türk Borçlar Kanunu Açısından Taksitle Satış Sözleşmelerinde Tek Taraflı Bağlamazlık”, Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:1, S:2, s.111-139.
- Deniz Dinar, Bahar** (2019) “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Taksitle Satış Sözleşmesi”, (Yüksek Lisans), Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Develioğlu, Hüseyin Murat** (2011) “6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’nun Taksitle Satım Sözleşmesi ile İlgili Getirdiği Değişiklikler”, *Legal Hukuk Dergisi*, C:9, S:98, s.525-552.
- Dural, Mustafa/Öğüz, Tufan** (2022) *Türk Özel Hukuku C:II Kişiler Hukuku*, 23. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Erdoğan, İhsan/Keskin, A. Dilşad** (2019) *Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku*, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara, Gazi Kitabevi.
- Eren, Fikret** (2019) *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, 7. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Eren, Fikret** (2020) *Borçlar Hukuku Genel Hükümler*, 25. Baskı, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Ergüne, Serkan** (2013) “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu’nda Yer Alan Taksitle Satışa İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı”, Prof. Dr. Mustafa Dural’a Armağan, İstanbul, Filiz Yayınevi, s.515-539.
- Erzurumluoğlu, Erzan** (2018) *Sözleşmeler Hukuku (Özel Borç İlişkileri)*, Ankara, Yetkin Yayınları.
- Feyzioğlu, Feyzi Necmeddin** (1980) *Borçlar Hukuku, Akdin Muhtelif Nevileri*, C. 1, 4. Baskı, İstanbul, Fakülteler Matbaası.
- Gümüş, Alper** (2019) *Borçlar Hukuku Özel Hükümler*, 4. Baskı, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Güngör, Hayriye Gonca** (2016) “Borçlar Kanunu- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Borçlar Kanunu Tasarısındaki Taksitli Satışlarla İlgili Düzenlemeler Arasındaki Farklılıklar”, *Legal Hukuk Dergisi*, C:4, S:39, s.2465-2473.
- Hacıbekioğlu, Ekin** (2013) “6098 Sayılı Yeni Türk Borçlar Kanunu’na Göre Taksitle Satış Sözleşmesi”, *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C:10, S:1, s.73-115.
- Hatemi, Hüseyin/Serozan, Rona/Arpacı, Abdülkadir** (1999) *Borçlar Hukuku, Özel Bölüm*, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- İmadoğlu Aksu, Banu** (2019) “Tüketici Hukuku Mevzuatı Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmeleri”, (Yüksek Lisans), Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İnceoğlu, Murat** (1998) *Taksitlerle Satımlarda Tüketicinin Korunması*, İstanbul.
- Karahasan, Mustafa Reşit** (2002) *Türk Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri*, 1. Cilt, İstanbul, Beta Yayıncılık.
- Kayıhan, Şaban** (2022) *Kişiler Hukuku*, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Kibar, Ahmet Fevzi** (2018) “Cayma Hakkının Hukuki Niteliği ve Sözleşme Türlerine Göre Değerlendirilmesi”, *Legal Hukuk Dergisi*, C:16, S:16, s.2815-2846.

- Küçükaydın, Emine Aslı** (2018) Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, Ankara, On İki Levha Yayıncılık.
- Makaracı Başak, Aslı/Öktem Çevik, Seda** (2019) “Kısmi Ödemeli Satışlar”, Öz, Turgut/Acar, Faruk/Gökyayla, Emre/Develioğlu, H. Murat (Editörler), İstanbul Şerhi Türk Borçlar Kanunu, C:4,5 (Madde 207-392), İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Oğuzman, M. Kemal/Öz, Turgut** (2022) Borçlar Hukuku Genel Hükümler Cilt- 1, 20. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Ozanoğlu, Hasan Seçkin** (1999) Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.
- Öksüz, Ayşegül** (2016) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a Göre Taksitle Satış Sözleşmesi, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Özdemir, Hayrunnisa/ Korkmaz, Yakup** (2016) Milli Şerh, 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Şerhi, İstanbul.
- Özel, Çağlar** (1998) Mukayeseli Hukuk Işığında Tüketiciyi Koruyan Geri Alma Hakkı, Ankara, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.
- Sağlam, İlyas** (2018) “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ve 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi”, (Yüksek Lisans), Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Serdar, İlknur** (2012) “Taksitle Satış Sözleşmesine İlişkin Hükümlerin Uygulama Alanı”, Cevdet Yavuz’a Armağan, 2. Bası, İstanbul, Legal Kitabevi.
- Serozan, Rona** (2007) Sözleşmeden Dönme, Gözden Geçirilmiş 2. Bası, İstanbul, Vedat Kitapçılık.
- Tandoğan, Haluk** (1990) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, C:I/1, 6. Bası, İstanbul, Evrim Yayınevi.
- Uygur, Turgut** (2012) 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Şerhi, Cilt: 2, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Ünlütepe, Mustafa** (2011) Türk Borçlar Kanunu Hükümleri Çerçevesinde Taksitle Satım Sözleşmesi, İstanbul, Legal Yayıncılık.
- Yavuz, Cevdet** (2019) Borçlar Hukuku Dersleri (Özel Hükümler), 16. Baskı, İstanbul, Beta Yayıncılık.
- Yavuz, Cevdet/ Acar, Faruk/ Özen, Burak** (2014) Türk Borçlar Hukuku Özel Hükümler, İstanbul, Beta Yayıncılık.

- Yavuz, Nihat** (2011) 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun Getirdiği Değişiklik ve Yenilikler, Genel Hükümler-Özel Hükümler, Ankara, Adalet Yayınevi.
- Yılmaz, Canan** (2012) "6098 Sayılı TBK Çerçevesinde Taksitle Satış Sözleşmesi (TBK m. 253-262)", Cevdet Yavuz'a Armağan, 2. Bası, İstanbul, Legal Kitabevi.
- Zevkliler, Aydın/Gökyayla, Emre** (2018) Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 18. Bası, Ankara, Turhan Kitabevi.
- Zevkliler, Aydın/Aydoğdu, Murat** (2004) Tüketicinin Korunması Hukuku, 3. Basım, Ankara, Seçkin.